נמי איבעי לה לאתויי אלא נקט עולת העוף משום דחטאת

וחטאת העוף מייתא משום דאתיא

על הספק והכי איתא אן בפ"ק

דנדרים (דף י.) והשתא מסקינן דבעל

מיעקר עקר וקשה מאי שנא הכא

מייתי כולה מילתא דר׳ אלעזר הקפר

ולעיל לא מייתי לה דקאמר לעולם

מיעקר עקר וכיון דלריכה כפרה הוה

ווכו' ע"כ נראה דגרסי'ן הכי וכיון

דלא לריכה כפרה הוה ליה כחטאת

שמתו בעליה והכי פירושו לעולם

מיעקר] עקר ומ"מ כיון שהקדישתה

לא נפקא לחולין וכי היפר לה הוה לה

כחטאת שמתו בעליה אי נמי לגירסת

הספרים נמי ניחא דלעיל לא עבדינן

מכל וכל כר' אלעזר דאין קרב אבל

הכא דקרב מייתי שפיר מילתא דרבי

אלעזר דהוי כוותיה מכל וכל: תא שמע דתניא בהדיא היא

מותרת וחבירתה אסורה אלמא דבעל

מיגו גייו. וקלת קשה דלעיל פשיט

מסורת הש"ם

לאוין רמב טור ש"ע י"ד סי׳ רלד סעיף נא:

תורה אור השלם 1. ועשה הכהו אחר ו וְצְשָׁוּו נִיבּנוּן בֶּּי. לְחַשָּׁאת וְאָחָד לְעלָה וְבַפֶּר עָלָיו מַאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנְּפֶשׁ וְקִדִּשׁ אֶת ראשו בַּיוֹם הַהוא:

הגהות התוספות ל"ל דגרסינן לעיל.
כאן הוא סה"ד ומה"ד ר"ש אומר אם אמרה כו" כל"ל. 3. ל"ל אם אמרה לא נתכוונתי כו'. 4. ל"ל אפילו כי אמרה ואני כו׳. 5. מיבת ליה נמחק. 6. ל"ל היכא דמחית בשר זבחי שלמים אחר שנזרקו כו'. 7. ג'יל אחר זריקה. 8. ג'יל דאי בציננא אתפוס.

מוסף רש"י

וכפר עליו. נמיר כתיב, מאשר חטא על הנפש. משמע שחטא בנפש אדם חטא זה. מי הרג שנקרא סוטל (תענית יא.). אלא מפני שציער עצמו מן היין. שחין מלוה ללער עלמו, כדאמרינן (הוריות י:) לדיקי אי אכלי האי עלמא מי סני להו (תענית יא.).

פי' הרא"ש

דחטאת העוף באה על הספק ת"ש דתניא בהדיא האשה שנדרה בנזיר וכו׳ היא מותרת וחברתה אסורה אלמא בעל מיגז גייז. ועפ"י שהוכחנו ועפי שו ברייתא שאינה ו עולת העוף דמיעקר עקר הך ברייתא פליג עליה. ונ"ל דאפשר ליישב דלא פליגי דאע"ג דמיגז גייז דכתיב והזיר והביא אימתי והביא כשצריך להזיר. אבל זו שהופר נזרה אעפ"י שנטמאת תחילה אינה צריכה להביא. ר"ש אומר אם אמרה הריני כמותך שתיהן מותרות. דכיון שאמרה זה הלשון דעתה אם יתבטל נזרה שגם שלה יהא בטל סנא נמי רישא סופגם. את הארבעים דאינה לריכה: אזהאשה שנדרה הברי גרםי' ואי מ"ד מיגו גייז תייתי עולת העוף. וה"ה דאשם בנזיר ונטמאת ואח"כ הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף. דאפילו אמרינן דמיהוי כחטאת שמתו בעליה כיון דבעל מיעקר עקר לה לא 👚 העוף ועולת העוף בחד קרא כתיבי: 🚰 מגי ר"א הקפר בר רבי אברחן בה דתיזיל למיתה: (כ) ניסי נמי עולם העוף. ומאשם לא פריך היא. פירוש לעולם מיעקר עקר ולכך אינה מביאה עולת העוף

דתייתי נמי אשם דאין אשם בא אלא במקום שלריך ליכנס בובנזירות אחרת כי היכי דתיחול עליו מירות בטהרה: (ג) הא מני. דתני אע"ג דתיעקר ליה מירות מייתי ליה חטאת העוף: רבי אליעור הקפר היא. דאמר דלריך כפרה על שליער עלמו מן היין: היא מותרת וחבירתה אסורה. דבעל מיגז גייז. ומסיים הברייתה ר' שמעון אומר אם אמרה הריני כמותיך דמשמע אם שנתקיים נזירותיך עלי לקיים ואם לאו לא וכיון שהפר לה בעלה לראשונה שתיהן מותרות:

מר שלא ציעו עצמו הכל דבר על אחת כמה וכמה ת"ש דתניא בהדיא המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה ת"ש דתניא בהדיא

בנזיר ונטמאת ואח"כ הפר לה בעלה מביאה חמאת העוף ואינה מביאה עולת העוף ואי ם"ד בעל מיגז גייז תייתי גמי עולת העוף ואלא מאי מיעקר עקר חמאת העוף נמי לא תייתי הכי נמי והא מני ר' אלעזר הקפר היא ידתניא ר"א הקפר י(בר רבי) אומר מה ת"ל ימאשר חמא על הנפש וכי באיזו נפש חמא זה אלא מפני שציער עצמו מן היין נקרא חומא והלא דברים ק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חומא

תנא נמי רישא סופגת ת"ש יהאשה שנדרה

יאהאשה שנדרה בנזיר ושמעה חבירתה ואמרה ואני ובא בעלה של ראשונה והפר לה היא מותרת וחבירתה אסורה 🐠 שמע מינה בעל מיגז גייז ∞רבי שמעון אומר אם אמרה לה הריני כמותיך שתיהן מותרות

מדמביאה חטאת ולא עולה דמיעקר קעקר ועתה מהדר למיפשט דבעל מיגו גייז אין זה שיטת הש"ס וי"ל דההיא אוקימנא ליה כר' אלעזר הקפר והך רבנן ומייתי לזה דפלוגתא דתנאי היא² דר"ש אמר אם אמרה הריני כמותיך שתיהן מותרות דמשמע הריני כמותיך לכל דרכיך אהיה גם אני מותרת ותימה כיון שקיבלה נזירות וחל עליה איך תהיה מותרת בהתרת חבירתה כיון דמיגו גייז הא אין נזירות לחצאין ואילו אמר הריני נזיר היום ולמחר איני נזיר הוי נזיר שלשים יום דאין נזירות פחות מל' יום כדתנן בפרק קמא (לעיל ה.) ואומר ר"י דהכי איתא בתוספתא (פ"ג) ולא" נתכוונתי להיות אלא כמותיך שתיהן מותרות אם אמרה הכי משום דמשמע ליה לר"ש דהכי קאמרה לה אם סופך שתהיה מותרת לא יחול עלי טירות כל עיקר ור"ש לא בא לפלוגי על מלחא דמ"ק אלא להוסיף עליה וגם ת"ק מודה ליה ואומר מהר"ף נ"ע דלר"ש אפי׳ ואני לבד מפרשינן למילתא הכי כאילו אמרה בפי׳ לא [נתכוונמי] אלא להיות [כמותיך] ובהא פליגי רבנן ור"ש: מבר וומרא בריה דרב מרי אמר היינו דרמי בר חמא דבעי רמי בר חמא הרי עלי כבשר זבחי שלמים מהו כי מתפים אינש במעיקרא מתפים או לא. בנדרים (דף יה:) משמע ליה דמיבעיה ליה לרמי בר חמה החר שנזרקו" הדמים והמר ככר זה עלי כבשר זבחי שלמים ובשר שלמים קודם זריקה אסור באכילה ואחר זריקה מותר באכילה ומיבעיא ליה כי אמר ככר זה עלי כבשר זבחי שלמים אם דעת הנודר לומר כמו שהיה בשר זבח שלמים מעיקרא קודם זריקה והככר אסור או שמא דעמו כבשר שלמים השתא אחר זריקה דשרי וגם הככר יהיה מותר ובשמעתיו יש מפרשים דמר זוטרא בריה דרב מרי בעי למידחי הפשיטותא שפשט הש"ם מברייתא דתניא להדיא היא מותרת וחבירתה אסורה ופשיט בן "דנימא מיגז גייז והשחא מר זוטרא דחי לעולם מיעקר עקר כדאסיקנא מההיא דמביאה חטאת העוף ואינה מביאה עולת העוף וחבירתה דאסורה היינו משום דבמעיקרא מיתפסה כלומר מיתפסה נפשה להיות כמותה עד שלא יפר לה בעלה שהיא

אסורה ובאותו איסור דעתה לנדור ולעמוד אפי׳ יפר לה בעלה ויעקור נדרה למפרע כדאשכחן דרמי בר חמא מבעיא ליה הכי אי אמרינן כבמעיקרא מתפיס בן וקשה טובא להאי פירושא חדא דרמי בר חמא לא פשיט לו׳ דבמעיקרא קמתפיס ועוד דהתם בבע׳ דרמי בר חמא הזריקה אינה מתרת הבשר אלא מזריקה ואילך ולא למפרע והתם ודאי אי אמר כמעיקרא מחפים אסור אבל גבי הפרה דבעל אי מיעקר קעקר אפי׳ אם אמרת כמעיקרא מתפים חבירתה היה לה להיות מותרת שהרי הנדר כאילו לא חל מעולם ועוד דמאי שנא ממתני׳ דקתני כי הותר הראשון הותרו נמי כולם משום דחכם עוקר הנדר מעיקרו [והכא] בעינן למימר אפי׳ אם הבעל עקר הנדר מעיקרו חבירתה אסורה [ווה] מלינן ליישב בדוחק ולומר כי החכם אינו מתיר אלא בפתח וחרטה [ומשוה] ליה לנדר טעות מעיקרא והלכך כשהתיר הראשון הוי כאילו לא היה הנדר הזה מעולם כלל הלכך הוחרו כולם אבל הבעל מיפר לאשחו בלא חרטה ופחח מגזירת הכחוב הלכך אפיי אי מיעקר קעקר לענין זה חשיב כאילו נשאר עליה נדר קצת וחבירתה אסורה ודוחק וע״ק דהשתא מר זוטרא בעי למימר אפי׳ אי בעל מיעקר קעקר תיתסר חבירתה ולעיל קאמר הש"ס בפשיטותא למאי נפקא מינה לאשה שנדרה בנזיר ושמעה חבירתה ואמרה ואני אי אמרת מיעקר קא עקר ^{ה)} (איהי) נמי אישתראי נמצא מר זוטרא סותר ההיא סוגיא וע"ק דבתר הכי כי דחי מי דמי התם כיון דאמר הרי עלי כבשר זבחי שלמים וכו' ד! לא אתא הדחייה שפיר להאי פירושא דהסברא הפוכה ויש ליישב ולומר דר"ל ומי דמי וכולה מילתיה דמר זוטרא היא ולשון נזיר משונה הוא כלומר אע"ג (דהכא) [דהתם] הבעיא אינה פשוטה הכא ודאי יש לנו לומר בפשיטות דבמעיקרא קמתפים (דמי) ודוחק ועוד מה לנו להביא הבעיא דרמי בר חמא [דל] מהכא הבעיא יש לנו לומר דבמעיקרא קמתפיס כדמפרש ואזיל ויש ליישב בדוחק דמשום הכי הביא הבעיא להודיענו הסברא דבמעיקרא קמתפיס דאי [לאו שמעיון] געלמא הא סברא לא נאמר לה הכא דבמעיקרא קמתפיס וע"ק דלישנא דתניא בהדיא [משמע] הפשיטות קיימא כדתניא לעיל (דף כא.) נמי תניא בהדיא וקאי ולכן נראה להר"ם לפרש דמר זוטרא לא דחי הפשיטות אלא קיימא דבעל מיגז גייז וקאמר היינו דרמי בר חמא כלומר תפשוט מהך ברייתא בעי׳ דרמי בר חמא דכי היכי דאמרי׳ דחבירתה אסורה כי אמרה ואני אלמא במעיקרא מתפים אע״ג דחבירתה יודעת שזאת האשה יכולה לבא לידי היתר ע״י שיפר בעלה אלא אמרי׳ ואני כמעיקרא כמו הן שאמרה אסורה עכשיו אהיה גם אני ה"נ נימא כשאמר ככר זה כבשר זבח שלמים דבעי למימר כקודם זריקה אך קשה דמי דמי דודאי גבי אשה אמרי׳ דדעתה אמעיקרא משום דבשעת איסור חבירתה נדרה ואמרה ואני אבל דרמי בר חמא הנודר נודר בשעת היתר אחר זריקת דמים ואמאי נימא דדעתיה אמעיקרא וצ"ל דסוגיא [דהכא] ס"ל דבעיא דרמי בר חמא נמי איירי בכה"ג דקאמר הרי ככר זה כבשר זבח שלמים קודם זריקה ובהכי פליגי סוגיא דידן אסוגיא דנדרים התסשי דקאמר הרי עלי כבשר זבחי שלמים לאחר זריקת דמים. (הגה"ה) דאיכא למימר דלאחר זריקת דמים דהתם בגמרא אינה מלישנא דרמי בר חמא דרמי בר חמא לא אמר יותר אלא הרי עלי כבשר זבחי שלמים מהו יו וע"כ מפרש הש"ם לאחר זריקה שמתפים אחר זריקה ויכול להיות דלפני זריקה שאלה וכן סובר סוגיא דהכא וכן מפרש בבעיא דאומן קונה בשבח כלי דמפרש לה הש"ס בפ' המקבל (כ"מ קיב.) לענין עובר בל חלין ובפרק הגחל קמא (ב"ק נט.) בע"א וכן בפ"ב דב"ק (דף יט.) דיש שינוי ללרורות הש"ס מפרש בכמה פנים הבעיא איך נשאלה יו למלחא בביח המדרש בעת קדמונים (הגה"ה) ודחי הש"ם דלא תפשוט הא מהך ברייתא דלא דמי דהתם כיון דאמר הרי עלי כבשר זבחי שלמים אע"ג דלאחר שטרקו הדמים מצי אכיל ליה בחוץ מיקדש קדיש כלומר אכתי יש קדושה בבשר לענין דאסור לאכול חוץ לירושלים וה״ה דמצי למימר דאית בה קדושה לענין טומאת הגוף דאסור לאכול בשר שלמים בטומאת הגוף וכן חוץ לזמנן וחדא מנייהו נקט כלומר התם איכא למימר אם במעיקרא מתפים בקודם זריקה או לאחר זריקה לפי שהאדם טועה חו לימא אחרי שיש בבשר קדושה גם אחר זריקה לענין חוץ שייך לאתפוסי ביה ולכך איכא לספוקי אם דעתו אמעיקרא או אחר? אבל הכא זאת האשה שאמרה ואני יש לנו לומר דודאי ר"ל דדעתה אמעיקרא ליחפס וליאסר בקודם שיפר לה בעלה דאי ס"ד בציננא מתפיס הא הפר לה בעלה פי׳ ציננא אחר ההפרה אחר שנצטנן והלך לו האיסור ע"כ י"ל דבמעיקרא קמתפים בקודם שהיפר לה בעלה בן ואי [בליננא] לאיתפוסי® א"כ אין כאן איסור כלל ובמה תיטעי להתפים אחר ההפרה אבל בשלמים טועה להתפים גם אחר זריקה לפי שיש קדושה גם בבשר אחר זריקה לענין חוץ וכמה מילי דפרישית:

ל) נדרים פג. לעיל יט., ב) שבועות ח. לעיל יט. ב״ק . לא: נדרים י. תענית יא. וכריתות כו.], ג) ול"ל בריבי ד) ומוספתל פ"גו. ל) ושם י) [מוספמו פ גן, ט) [סט ע"ש], ו) שייך לע"ב, ו) נ"א דבעל, ח) ל"ל ההיא, ט) [ל"ל דהאמר התם. ר"ש מדמוין.

נוסחת הריב"ז

א] היכא דנדרה בנזיר כו': בז למירות: גז תתהיים:

הגהות הב"ח

ר׳ שמעון אומר אם וכו׳ מותרות שמע מינה בעל מיגז גייז מר ווטרל: (3) רש"י ד"ה ווטלוו (ג) ד"ה תייתי נמי עולמ: (ג) ד"ה רהא מני דמני לע"ג דמיעקר עקר ליה

הוהות מהר"ר רנשבורג

א] תום' ד"ה הא מני וכו' והכי איתא בפ"ק דנדרים דף י מן בפ"ק עד י יוף כל קו פני נמחק. ונ"ב בפרק בתרח דנדרים דף פג כל"ל יעו"ש דמשני הש"ם שם בכה"ג על קושיא אחרת לעולם אין קרבן לחלי נזירות וחטאת עוף דמייתי משום דחטאת עוף בא על הספק ופי׳ המפרשים שם כיון דקיל כולי האי דעל הספק נמי באה אמיא נמי לחלי נזירות חהו ג"כ כוונת התוס' כאן אמאי לא מייתי נמי עולת העוף אם לריכה כפרה וחירנו משום דחטאת עוף מצינו דבאה על הספח ועי׳ לעיל ד' יט ע"ח בחום' ד"ה אמר רב חסדא פירשו ג"כ להדים הכי ע"כ לשון המורם מישור: ב] ד"ה מר זוטרם וכו' דמנים להדים מותרת וחברתה ופשיטא כל"ל: ג] בא"ר וקשה טובא להאי פירושה חדה דרמי בר חמה מ"מ: ד] בא"ד לא אמא הדחייה שפיר להאי פירושא דהסברה הפוכה. נ"צ ר"ל להאי פירושא מר זוטרא דחי דבמעיקרא מיתפים וע"ז ל"ל מי דמי כו' לדחות דא"א לומר במעיקרא אלא בציננא והוא דחה איפכא עכ"ל א"מ: ה] בא"ד אלא אמרינן ואני כמעיקרא כמו שאמרה. מלת שאמרה נמחק. ונ"ב שחברתה: ו] בא"ד אלא הרי עלי כבשר זבחי שלמים יא פני כבפר זכנו פניני מהו וע"כ. מלת וע"כ נמחק. ונ"ב וע"ז: ז] בא"ד הש"ם מפרש בכמה פנים הבעיא איך נשאלה למלחא. מלח למלמא נמחק. ונ״ב לתלמידים: ח] בא״ר לפי שהאדם טועה לימא. מלת לימא נמחק. ונ"ב לומר שהפר לה בעלה ואי בציננא לאיתפוסי א"כ. מן תיבת ואי עד א"כ נמחק ונ"ב דאי בעינו לאתפוסי אח"כ .n"6 .3"5z